

KLİNİK ENDOKRİNOLOJİ

EDİTÖR

Doç. Dr. Bekir UÇAN
Doç. Dr. Muhammed KIZILGÜL

Hipokrat
Yayıncılık

Tüm hakları saklıdır. 5846 ve 2936 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri yasası gereği; bu kitabın basım, yayın ve satış hakları Hipokrat Yayınevi'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bölümler içinde kullanılan resim ve bilgilerin sorumluluğu o bölümün yazar(lar)ına aittir.

Editör

Doç. Dr. Bekir UÇAN

Doç. Dr. Muhammed KIZILGÜL

Yayıncı

Hipokrat Yayınevi

Proje Koordinatörü

Meryem YAVUZ

MediHealth Academy

Dizgi-Grafik-Tasarım

Fatih Şamil ULUDAĞ

MediHealth Academy

fsuludag@gmail.com

Baskı - Cilt

Ankara Özgür Matbaacılık Basım Yayın Dağ. San. Tic. A.Ş.

1250 Cadde No: 25 Ostim OSB Yenimahalle / Ankara

ÖNSÖZ

ÖNSÖZ

Tıp bilimi baş döndüren bir hızla gelişimine devam etmektedir. Akıllı ilaçlar, hedefe yönelik tedaviler, özellikli girişimsel tedaviler günümüzde yerini almış ve gelecekte de daha da etkili tedaviler beklenmektedir. Endokrin organlar, sinir sistemi ile birlikte yaşamsal tüm fonksiyonların düzenlenmesinde rol oynar. Endokrin sistem hormonlar aracılığıyla psikolojik veya davranışsal aktiviteleri, büyüme ve gelişme, doku fonksiyonu, uyku, sindirim, solunum, atılım, ruh hali, stres, emzirme, hareket, üreme gibi birçok işlevde rol oynamaktadır. Bu sebeple endokrinoloji bilimi, tıbbın temel taşlarından biridir. İç hastalıkları uzmanlığının günlük pratiğinde uğraştığı hastalıkların çoğunu oluşturmaktadır. Endokrin hastalıkların yönetimi adeta bir matematik problemi çözmek gibidir. Laboratuvarın çok etkin ve geniş bir şekilde kullanılması yanı sıra uyarı baskılama testleri ile objektif sonuçlara ulaşılabilmektedir. Endokrin biliminin derinliklerine indikçe heyecan verici bilgilere ulaşıyoruz ve daha da çok çalışmamız gerektiğini ve daha çok tecrübeye sahip olmamız gerektiği kanısına varıyoruz.

Günümüzde internet sayesinde her türlü güncel bilgiye hızla erişilmesi kolay olmaktadır. Hekimlerimizin bu bilgileri kendi dillerinde, en güncel ve en doğru şekilde yararlanması daha da iyi olacağını düşündüğümüz için Türkçe dilinde kitapların artması kanısında olduk. Hekimlerimiz kendi dillerinde yazılan kitaplardan daha iyi yararlanacağı düşüncesiyle Türk tıbbına özgün bir yapıt bırakmak hedefimiz oldu. Bu kitabın yazarlarının tamamına yakını Türkiye'deki endokrinoloji ve metabolizma hastalıkları alanının güzide hocalarından oluşmaktadır. Her biri kendi alanında uzman olan değerli hocalarımızın en güncel bilgilerle ve kendi günlük pratik uygulamalarını da kattığı bu kitapta tedavi ve takip kısmına özel önem verilmiştir. Hemen hemen tüm endokrin konuların yer verildiği kaynak kitap niteliğindeki kitabımızda **Endokrin Bozucular, Endokrinolojik Hastalıklarda Mikrobiyota, Cinsel Farklılaşma Kusurları, Transgender Endokrinoloji, Endokrin Konvasiyonel ve Nükleer Görüntüleme, Sağlıklı Beslenme ve Diyet, Nadir Metabolik Hastalıklar** gibi güncel konulara da yer verildi. Bu kitabın endokrinoloji uzmanları, endokrinoloji yandal asistanları, iç hastalıkları uzmanları, iç hastalıkları araştırma görevlileri, aile hekimleri, endokrin cerrahları, tıp fakültesi öğrencileri başta olmak üzere endokrinoloji ve metabolizma hastalıkları ile ilgilenen herkes için faydalı olacağı kanısındayız.

Bu kitabın yazımında emeği geçen endokrin camiasının değerli hocalarına, bizlere bu fırsatı sunan Dr. Aydın ÇİFÇİ'ye, dizgi aşaması ve tasarımını yapan Fatih Şamil ULUDAĞ'a, basımında desteklerini esirgemeyen Hipokrat Yayınevi kurucusu Ali ÇELİK'e ve tüm emeği geçenlere içtenlikle teşekkür ederiz. Yeni yılın başta ülkemiz olmak üzere tüm dünyaya barış ve huzur getirmesi dileğiyle, esen kalın.

Doç. Dr. Bekir UÇAN
Doç. Dr. Muhammed KIZILGÜL

YAZARLAR

Yazarlar alfabetik olarak sıralanmıştır.

Afroz BABAYEVA

Uzm. Dr., Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi, Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Bilim Dalı, Ankara

Alpaslan Kemal TUZCU

Prof. Dr., Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi İç Hastalıkları Anabilim Dalı, Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Bilim Dalı, Diyarbakır

Alper SÖNMEZ

Prof. Dr., Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Gülhane Tıp Fakültesi, Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Bilim Dalı, Ankara

Asena GÖKÇAY CANPOLAT

Dr. Öğr. Üyesi, Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Bilim Dalı, Ankara

Aysen AKALIN

Prof. Dr., Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Tıp Fakültesi, Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Bilim Dalı, Eskişehir

Ayşegül ATMACA

Prof. Dr., Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Tıp Fakültesi, İç Hastalıkları Anabilim Dalı, Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Bilim Dalı, Samsun

Aytekin OĞUZ

Prof. Dr., İstanbul Medeniyet Üniversitesi, Tıp Fakültesi, İç Hastalıkları Anabilim Dalı, İstanbul

Banu AKTAŞ YILMAZ

Doç. Dr., Ufuk Üniversitesi Tıp Fakültesi Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Bilim Dalı, Ankara

Başak ÇAKAL

Doç. Dr., Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ankara Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Gastroenteroloji Kliniği, Ankara

Başak ÖZGEN SAYDAM

Uzm. Dr., Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Yenimahalle Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Endokrinoloji Kliniği, Ankara

Bekir UÇAN

Doç. Dr., Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Ankara Dışkapı Yıldırım Beyazıt Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Kliniği, Ankara

Berçem AYÇİÇEK

Doç. Dr., Sağlık Bilimleri Üniversitesi Diyarbakır Gazi Yaşargil Eğitim Araştırma Hastanesi, Endokrinoloji Kliniği, Diyarbakır

Berna UÇAN

Uzm. Dr., Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Dr. Sami Ulus Kadın-Doğum ve Çocuk Hastalıkları Eğitim Araştırma Hastanesi, Ankara

Berrin ÇETİNDARSLAN

Prof. Dr., Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi Endokrinoloji ve Metabolizma Bilim Dalı, Kocaeli

Buket YILMAZ BÜLBÜL

Dr. Öğr. Üyesi, Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Bilim Dalı, Edirne

Burak ÖZBAŞ

Uzm. Dr., Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi, İç Hastalıkları Anabilim Dalı, Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Bilim Dalı, Kayseri

Canan ŞEHİT

Uzm. Dr., Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi, İç Hastalıkları Anabilim Dalı, Endokrinoloji Bilim Dalı, Kayseri

Cem SULU

Uzm. Dr., İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Endokrinoloji, Metabolizma ve Diyabet Bilim Dalı, İstanbul

Ceyda DİNÇER YAZAN

Uzm. Dr., Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Endokrinoloji ve Metabolizma Bilim Dalı, İstanbul

Ceyla KONCA DEĞERTEKİN

Doç. Dr., Ufuk Üniversitesi Tıp Fakültesi Endokrinoloji ve Metabolizma Bilim Dalı, Ankara

Coşkun MERİÇ

Doç. Dr., Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Gülhane Tıp Fakültesi Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Bilim Dalı, Ankara

Cüneyd ANIL

Doç. Dr., Güven Çayyolu Tıp Merkezi Endokrinoloji ve Metabolizma Bölümü, Ankara

Çağlar KESKİN

Uzm. Dr., Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi, Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Bilim Dalı, Ankara

Demet AYGÜN ARI

Uzm. Dr., Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Dr. Sami Ulus Kadın Doğum, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Kliniği, Ankara

Demet ÇORAPÇIOĞLU

Prof. Dr., Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi, Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Bilim Dalı, Ankara

Derya ÇAYIR

Doç. Dr., Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Dışkapı Yıldırım Beyazıt Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Nükleer Tıp Bölümü, Ankara

Dilek GOGAS YAVUZ

Prof. Dr., Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Bilim Dalı, İstanbul

Elgin ÖZKAN

Doç. Dr., Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Nükleer Tıp Anabilim Dalı, Ankara

Emre Sedar SAYGILI

Dr. Öğr. Üyesi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Tıp Fakültesi, İç Hastalıkları Anabilim Dalı, Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Bilim Dalı, Çanakkale

Erman ÇAKAL

Prof. Dr., Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Ankara Dışkapı Yıldırım Beyazıt Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Kliniği, Ankara

Ersen KARAKILIÇ

Dr. Öğr. Üyesi, Çanakkale Üniversitesi Tıp Fakültesi Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Bilim Dalı, Çanakkale

Evin BOZKUR

Uzm. Dr., Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Bakırköy Dr. Sadi Konuk Eğitim Araştırma Hastanesi, Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Kliniği, İstanbul

Evrin ÇAKIR

Prof. Dr., Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Haseki Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Kliniği, İstanbul

Fahri BAYRAM

Prof. Dr., Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi, Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Bilim Dalı, Kayseri

Faruk KILINÇ

Doç. Dr., Fırat Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi, Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Bilim Dalı, Elazığ

Fatih KILIÇLI

Prof. Dr., İstanbul Medipol Üniversitesi Tıp Fakültesi Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Bilim Dalı, İstanbul

Fatma AVCI MERDİN

Uzm. Dr., Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi, Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Bilim Dalı, Ankara

Fatma Nur KORKMAZ

Uzm. Dr., Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi, Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Bilim Dalı, Ankara

Göknur YORULMAZ

Doç. Dr., Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Endokrinoloji Bilim Dalı, Eskişehir

Gülin KARACAN KÜÇÜKALİ

Uzm. Dr., Sağlık Bilimleri Üniversitesi Dr. Sami Ulus Kadın Doğum, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Çocuk Endokrinoloji Kliniği, Ankara

Güven Barış CANSU

Doç. Dr., Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Bilim Dalı, Kütahya

H. Sebile DÖKMETAŞ

Prof. Dr., İstanbul Medipol Üniversitesi Tıp Fakültesi Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Bilim Dalı, İstanbul

Hakan DÜĞER

Uzm. Dr., Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Ankara Dışkapı Yıldırım Beyazıt Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Kliniği, Ankara

Havva SEZER

Uzm. Dr., Koç Üniversitesi Hastanesi, Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Bölümü, İstanbul

Hayri BOSTAN

Uzm. Dr., Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Ankara Dışkapı Yıldırım Beyazıt Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Kliniği, Ankara

Hülya ILIKSU GÖZÜ

Prof. Dr., Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi, Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Bilim Dalı, İstanbul

Hüseyin DURSUN

Uzm. Dr., Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi, Endokrinoloji ve Metabolizma Bilim Dalı, Kayseri

İbrahim DEMİRCİ

Uzm. Dr., Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Gülhane Eğitim Araştırma Hastanesi Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Kliniği, Ankara

İbrahim ŞAHİN

Prof. Dr., İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi, Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Bilim Dalı, Malatya

İlknur ÖZTÜRK ÜNSAL

Doç. Dr., Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Ankara Dışkapı Yıldırım Beyazıt Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Kliniği, Ankara

İsmail Emre ARSLAN

Uzm. Dr., Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Ankara Dışkapı Yıldırım Beyazıt Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Kliniği, Ankara

Kürşad ÜNLÜHIZARCI

Prof. Dr., Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi Endokrinoloji Bilim Dalı, Kayseri

M. Emre URHAN

Uzm. Dr., Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi, Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Bilim Dalı, Kayseri

M. Nur KEBAPÇI

Prof. Dr., Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Bilim Dalı, Eskişehir

Mahmut APAYDIN

Doç. Dr., Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi Tıp Fakültesi, Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Bilim Dalı, Afyonkarahisar

Mehmet ERDOĞAN

Prof. Dr., Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi, Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Bilim Dalı, İzmir

Mehmet Muhittin YALÇIN

Doç. Dr., Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Bilim Dalı, Ankara

Mehmet SÖZEN

Uzm. Dr., Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi, Endokrinoloji ve Metabolizma Bilim Dalı, Kocaeli

Mehmet ÇELİK

Doç. Dr., Trakya Üniversitesi Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Bilim Dalı, Edirne

Meral MERT

Doç. Dr., Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Bakırköy Dr. Sadi Konuk Eğitim Araştırma Hastanesi, Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Kliniği, İstanbul

Merve PEHLİVAN

Dr. Öğr. Üyesi, Kırklareli Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü, Kırklareli

Mesut ÖZKAYA

Prof. Dr., Gaziantep Medical Park Hastanesi, Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Bölümü, Gaziantep

Metin ARSLAN

Prof. Dr., Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi, Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Bilim Dalı, Ankara

Mine ARAZ

Uzm. Dr., Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Nükleer Tıp Anabilim Dalı, Ankara

Muhammed Erkam SENCAR

Doç. Dr., Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Ankara Dışkapı Yıldırım Beyazıt Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Kliniği, Ankara

Muhammed KIZILGÜL

Doç. Dr., Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Ankara Dışkapı Yıldırım Beyazıt Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Kliniği, Ankara

Murat YILMAZ

Prof. Dr., Özel Reyap Hastanesi Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Bölümü, Tekirdağ

Mustafa CESUR

Prof. Dr., Özel Güven Hastanesi Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Bölümü, Ankara

Mustafa ÇALIŞKAN

Uzm. Dr., Düzce Atatürk Devlet Hastanesi Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Bölümü, Düzce

Mustafa KULAKSIZOĞLU

Prof. Dr., Necmettin Erbakan Üniversitesi Meram Tıp Fakültesi, Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Bilim Dalı, Konya

Mustafa ÖZBEK

Prof. Dr., Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Ankara Dışkapı Yıldırım Beyazıt Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Kliniği, Ankara

Mustafa ŞAHİN

Prof. Dr., Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi, İç Hastalıkları Anabilim Dalı, Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Bilim Dalı, Ankara

Oğuzhan DEYNELİ

Prof. Dr., Koç Üniversitesi Hastanesi, Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Bölümü, İstanbul

Onur ELBASAN

Uzm. Dr. Sinop Atatürk Devlet Hastanesi, Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Kliniği, Sinop

Özen ÖZ GÜL

Doç. Dr., Bursa Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi, Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Bilim Dalı, Bursa

Özge TELCİ ÇAKLILI

Uzm. Dr., İstanbul Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Endokrinoloji ve Metabolizma Bilim Dalı, İstanbul

Özgen ÇELER

Uzm. Dr., İstanbul Fatih Sultan Mehmet Eğitim ve Araştırma Hastanesi Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Kliniği, İstanbul

Özgür ÖZÇELİK

Uzm. Dr., Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Dışkapı Yıldırım Beyazıt Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Kliniği, Ankara

Özgür DEMİR

Doç. Dr., Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi, Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Bilim Dalı, Ankara

Özlem HALILOĞLU

Doç. Dr., Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Ümraniye Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Kliniği, İstanbul

Özlem TURHAN İYİDİR

Doç. Dr., Başkent Üniversitesi, Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Bilim Dalı, Ankara

Ramazan GEN

Prof. Dr., Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi Endokrinoloji ve Metabolizma Bilim Dalı, Mersin

Rıfat EMRAL

Prof. Dr., Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi, Endokrinoloji ve Metabolizma Bilim Dalı, Ankara

Salih Sinan GÜLTEKİN

Doç. Dr., Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Ankara Dışkapı Yıldırım Beyazıt Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Nükleer Tıp Bölümü, Ankara

Sanem KAYHAN

Uzm. Dr., Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ankara Dışkapı Yıldırım Beyazıt Eğitim ve Araştırma Hastanesi, İç Hastalıkları Kliniği, Ankara

Seda SANCAK

Prof. Dr., Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Fatih Sultan Mehmet Eğitim ve Araştırma Hastanesi, İç Hastalıkları Kliniği, Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Bölümü, İstanbul

Selvihan BEYSEL

Doç. Dr., Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi Tıp Fakültesi, Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Bilim Dalı, Afyonkarahisar

Sema HEPŞEN

Uzm. Dr., Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Ankara Dışkapı Yıldırım Beyazıt Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Kliniği, Ankara

Semra ÇETİNKAYA

Prof. Dr., Sağlık Bilimleri Üniversitesi Dr. Sami Ulus Kadın Doğum, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Çocuk Endokrinoloji Kliniği, Ankara

Semra AYTÜRK SALT

Doç. Dr., Trakya Üniversitesi Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Bilim Dalı, Edirne

Serhat ÖZÇELİK

Doç. Dr., Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Kartal Dr. Lütfi Kırdar Şehir Hastanesi, Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Kliniği, İstanbul

Serkan YENER

Prof. Dr., Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi, İç Hastalıkları Anabilim Dalı, Endokrinoloji Bilim Dalı, İzmir

Serra ALPÖZEN

Uzm. Dr., Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi Endokrinoloji ve Metabolizma Bilim Dalı, Kayseri

Sibel GÜLDİKEN

Prof. Dr., Trakya Üniversitesi Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Bilim Dalı, Edirne

Sinem KIYICI

Prof. Dr., Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Bursa Yüksek İhtisas Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Kliniği, Bursa

Sonay AYDIN

Doç. Dr., Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Radyoloji Ana Bilim Dalı, Erzincan

Ş. Erol BOLU

Prof. Dr., Memorial-Ataşehir Hastanesi Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Bölümü, İstanbul

Şenay DURMAZ CEYLAN

Prof. Dr., Kırıkkale Üniversitesi Tıp Fakültesi Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Bilim Dalı, Kırıkkale

Şevki ÇETİNKALP

Prof. Dr., Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Bilim Dalı, İzmir

Taner DEMİRCİ

Doç. Dr., Sakarya Üniversitesi Tıp Fakültesi, Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Bilim Dalı, Sakarya

Tevfik DEMİR

Prof. Dr., Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi, Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Bilim Dalı, İzmir

Utku Erdem SOYALTIN

Uzm. Dr., Başakşehir Çam ve Sakura Şehir Hastanesi, Endokrinoloji Kliniği, İstanbul

Volkan YUMUK

Prof. Dr., İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Endokrinoloji, Metabolizma ve Diyabet Bilim Dalı, İstanbul

Yusuf BOZKUŞ

Dr. Öğr. Üyesi, Başkent Üniversitesi, Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Bilim Dalı, Ankara

Yüksel ALTUNTAŞ

Prof. Dr., Sağlık Bilimleri Üniversitesi Tıp Fakültesi, Şişli Hamidiye Etfal Eğitim ve Araştırma Hastanesi Endokrinoloji ve Metabolizma Kliniği, İstanbul

Zafer PEKKOLAY

Doç. Dr., Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi İç Hastalıkları Anabilim Dalı, Endokrinoloji Bilim Dalı, Diyarbakır

Zeynel Abidin SAYİNER

Doç. Dr., Gaziantep Üniversitesi Tıp Fakültesi İç Hastalıkları Anabilim Dalı, Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Bilim Dalı, Gaziantep

Zeynep CANTÜRK

Prof. Dr., Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi, Endokrinoloji ve Metabolizma Bilim Dalı, Kocaeli

Zeynep OŞAR SİVA

Prof. Dr., İstanbul Üniversitesi, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Bilim Dalı, İstanbul

Züleyha KARACA

Prof. Dr., Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi, Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Bilim Dalı, Kayseri

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	i
YAZARLAR	iii-vi
İÇİNDEKİLER.....	vii-x

HİPOFİZ HASTALIKLARI

1. BÖLÜM Endokrinolojiye Giriş	1-8
2. BÖLÜM Prolaktin Sekresyon Bozuklukları ve Prolaktinoma	9-16
3. BÖLÜM Boy Kısaldığı	17-26
4. BÖLÜM Cushing Hastalığı	27-28
5. BÖLÜM Akromegali	29-38
6. BÖLÜM Non-Fonksiyone Hipofiz Adenomları.....	39-44
7. BÖLÜM Sellar ve Parasellar Bölgenin Adenom Dışı Lezyonları	45-54
8. BÖLÜM Hipopituitarizm	55-68
9. BÖLÜM Diabetes İnsipidus	69-80
10. BÖLÜM Uygunsuz ADH Salınımı Sendromu ve Serebral Tuz Kaybı Sendromu	81-90
11. BÖLÜM Gebelik ve Hipofiz Hastalıkları	91-102

TİROİD HASTALIKLARI

12. BÖLÜM Hipertiroidi	103-116
13. BÖLÜM Hipotiroidi	117-128
14. BÖLÜM Gebelikte Tiroid Hastalıkları	129-136
15. BÖLÜM Tiroiditler	137-142
16. BÖLÜM Tiroid Nodüllerine Klinik Yaklaşım	143-150

17. BÖLÜM Diferansiye Tiroid Kanserleri	151-158
18. BÖLÜM Medüller Tiroid Kanseri	159-166
19. BÖLÜM Uygunsuz Tiroid Fonksiyon Testleri	167-180
20. BÖLÜM Tiroid Acilleri	181-190

PARATİROİD HASTALIKLARI

21. BÖLÜM Hiperkalsemi, Primer Hiperparatiroidi ve Hiperkalsemik Kriz	191-200
22. BÖLÜM Hipoparatiroidi ve Hipokalsemiler	201-206

ADRENAL HASTALIKLARI

23. BÖLÜM Adrenal Yetmezlik	207-212
24. BÖLÜM Primer Mineralokortikoid Fazlalığı Bozuklukları ve Hipertansiyon	213-220
25. BÖLÜM Cushing Sendromu	221-224
26. BÖLÜM Feokromasitoma ve Paraganglioma	225-236
27. BÖLÜM Hırşutizm ve Polikistik Over Sendromu.....	237-250
28. BÖLÜM Konjenital Adrenal Hiperplazi	251-258
29. BÖLÜM Adrenal İnsidentaloma	259-266
30. BÖLÜM Gebelik ve Adrenal Hastalıklar	267-272

GONAD HASTALIKLARI

31. BÖLÜM Erkek ve Kadın Hipogonadizmi	273-280
32. BÖLÜM Seksüel Diferansiyasyon Bozuklukları	281-290
33. BÖLÜM Jinekomasti	291-298
34. BÖLÜM Gecikmiş Puberte	299-306
35. BÖLÜM Amenore ve Menopoz	307-312
36. BÖLÜM Transgender Endokrinoloji	313-318

DIABETES MELLİTUS

37. BÖLÜM Diyabet Tanısı, Sınıflama ve Tarama	319-330
38. BÖLÜM Tip 1 Diyabet: Epidemiyoloji, Patogenez, Tarama ve Önleme	331-336
39. BÖLÜM Tip 1 Diabetes Mellitus Tedavisi	337-348

40. BÖLÜM Tip 2 Diabetes Mellitus	349-358
41. BÖLÜM Oral Antidiyabetikler	359-366
42. BÖLÜM Tip 2 Diabetes Mellitusta Enjektabl Tedaviler	367-376
43. BÖLÜM Diyabette Yaşam Tarzı Müdahaleleri, Tıbbi Beslenme Tedavisi ve Fiziksel Aktivite	377-386
44. BÖLÜM Diyabet ve Kardiyovasküler Hastalıklar	387-396
45. BÖLÜM Diabetes Mellitusun Mikrovasküler Komplikasyonları	397-412
46. BÖLÜM Diyabetik Ayak	413-420
47. BÖLÜM Gestasyonel ve Pregestasyonel Diabetes Mellitus	421-428
48. BÖLÜM Hipoglisemi	429-440
49. BÖLÜM Gençlerde Görülen Erişkin Tip Diyabet (MODY)	441-446
50. BÖLÜM Özel Durumlarda Diyabet Yönetimi	447-454
51. BÖLÜM Diyabetik Aciller.....	455-466

OBEZİTE

52. BÖLÜM Obezite	467-474
53. BÖLÜM Obezite Tedavisinde Diyet, Egzersiz ve Davranış Tedavisi	475-484
54. BÖLÜM Obezitenin Farmakolojik Tedavisi.....	485-490
55. BÖLÜM Obezitenin Cerrahi Tedavisi	491-496

KEMİK HASTALIKLARI

56. BÖLÜM Osteoporoz	497-508
57. BÖLÜM Kemiğin Paget Hastalığı	509-516
58. BÖLÜM Vitamin D Eksikliği Tanı ve Tedavisi	517-520
59. BÖLÜM Vitamin D'nin Kemik Dışı Etkileri	521-532
60. BÖLÜM Osteogenesis İmperfekta	533-540
61. BÖLÜM Nadir Kemik Hastalıkları	541-552
62. BÖLÜM Fosfat Metabolizma Bozuklukları	553-568

NADİR METABOLİK HASTALIKLAR

63. BÖLÜM Gaucher Hastalığı	569-576
-----------------------------------	---------

64. BÖLÜM Fabry Hastalığı	577-580
65. BÖLÜM Lipodistrofi Sendromları	581-588

DİĞER ENDOKRİNOLOJİK HASTALIKLAR

66. BÖLÜM Lipid Metabolizması ve Bozuklukları	589-604
67. BÖLÜM Endokrin Bozucular	605-610
68. BÖLÜM MEN Sendromları	611-618
69. BÖLÜM Poliglandüler Otoimmün Yetmezlik Sendromları	619-628
70. BÖLÜM Nöroendokrin Tümörler	629-638
71. BÖLÜM Sağlıklı Beslenme ve Tıbbi Beslenme Tedavisi	639-646
72. BÖLÜM Non-Alkolik Yağlı Karaciğer Hastalığı	647-654
73. BÖLÜM Endokrinolojik Hastalıklarda Mikrobiyota	655-660

GÖRÜNTÜLEME

74. BÖLÜM Hipotalamus ve Hipofiz Görüntüleme	661-670
75. BÖLÜM Adrenal Görüntüleme	671-678
76. BÖLÜM Tiroid ve Paratiroid Bezi Hastalıklarında Nükleer Tıp Görüntüleme Uygulamaları	679-690
77. BÖLÜM Endokrinolojide Diğer Nükleer Görüntüleme ve Tedavi Yöntemleri	691-704
DİZİN	xi-xv